

Codebook

■ (funkční a obsahové úpravy)

9. setkání editorů PaGIS, správců MIS a dalších příznivců IISPP v Pardubicích, 9.9.2021

Ing. Irena Blažková, generální ředitelství, oddělení památkové informatiky a odborných informačních systémů

Památkový katalog a správa slovníků v Codebooku

Systém pro správu sdílených číselníků

ČÍSELNÍKY

Přehled číselníků

Návod

Vypsat všechny číselníky

Název číselníku	Zdroj dat	Garant zdroje dat
Aplikace IISPP	Nový číselník	D. Kreuz
Bana	Nový číselník	J. Syrový
Datace	MonumIS, tabulka: CasUrc	nepoužitán
Doporučení památkové regulace	Nový číselník	K. Hendrych
Druh prvku	Nový číselník	K. Hendrych
Fáze ochrany	Nový číselník	K. Hendrych
Forma společnosti	MonumIS, tabulka: AdrTisForma	nepoužitán
Jazyk	Nový číselník	J. Syrový
Kategorie prvku	Nový číselník	K. Hendrych
Klíčové slovo	Nový číselník	J. Syrový
Kultura	Nový číselník	I. Blaziov
Licence	Nový číselník	NPÚ
Materiál	Nový číselník	J. Syrový
Pohon	Nový číselník	J. Syrový
Pracoviště NPÚ	MIS, tabulka: doo location	P. Vořík
Produkt výrobky	Nový číselník	J. Syrový
Role aktéra	Nový číselník	J. Syrový
Rozměr	MonumIS, tabulka: CisRozm	J. Syrový
Sběry	MIS, tabulka: doo fund	V. Suchá
Sledování jazy	Nový číselník	Z. Sýrová
Stih	Nový číselník	I. Blaziov
Slovník typů částí nemovit/ ch památek	MonumIS, tabulka: CisCast	uzavřen
Slovník základního označení částí nemovit/ ch památek	MonumIS, tabulka: Picast	uzavřen
Specializace	Nový číselník	I. Blaziov
Stav ochrany	MonumIS, tabulka: UzsColor, ChUzTyp, Cis	K. Hendrych
Subjekt	Nový číselník	J. Syrový
Technika	Nový číselník	J. Syrový
Tematický okruh	Nový číselník	Z. Sýrová
Titul před jménem	DE Číselník, tabulka: NPÚ.AdrTisPred	M. Lazák
Titul za jménem	DE Číselník, tabulka: NPÚ.AdrTisZaIm	M. Lazák
Toponymum	Nový číselník	Z. Sýrová
Třídní nemovit/ ch památek	MonumIS, tabulka: Ptyp	uzavřen
Třídní skupin nemovit/ ch památek	MonumIS, tabulka: PISkup	uzavřen
Typ ochrany	MonumIS, tabulka: UzsColor	K. Hendrych
Typ organizace	MonumIS, tabulka: AdrTyp	nepoužitán
Typ prostorové identifikace	Nový číselník	Z. Sýrová
Typ prvku	Nový číselník	I. Blaziov
Typ události	Nový číselník	J. Syrový
Typ struktury dokumentu	Nový číselník	D. Buršík
Územní rozsah	MIS, tabulka: doo territorial_extent	Z. Sýrová
Věda a výzkum	Nový číselník die Tritia	Krupková K

Verze aplikace 2.1.9 | [Ochlašt se](#) (blaziov)

Codebook

<https://iispp.npu.cz/codebook/codebooks>

(odkaz je ve Znalostní bázi a také přímo v Památkovém katalogu)

v Památkovém katalogu jsou **kopie** slovníků – **synchronizace** probíhá částečně ihned (např. Subjekty), částečně každou hodinu (např. Typ prvku)

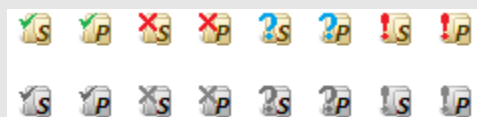
v přehledu je možno zjistit, kdo má slovník na starosti – ikona dalekohledu

41 slovníků

sdílené slovníky – pro více aplikací, jinak jsou další slovníky přímo v každé aplikaci

ne všechny slovníky jsou plně integrované, i když by to bylo ku prospěchu, např. slovník Subjekty je v Codebooku, ale jiné subjekty jsou v Tritiu

- po editaci se vrátit na stejné zobrazení (otevření větví hierarchie) jako byla před editací – dříve se muselo po každé editaci znovu rozklikat každou úroveň
- umožnit zobrazení celé hierarchie do všech úrovní najednou jedním kliknutím
- při vyhledání pojmu zobrazit i jeho potomky a vyhledaný pojem místo toho podbarvit – dříve se zobrazila hierarchie jen k danému pojmu, ale editor neviděl, zda má potomky
- signalizovat ikonkou nebo jinak to, že daný pojem má synonymum:
zatržítka je platný pojem, křížek je zneplatněný, otazník je ke schválení, P je preferovaný, S je synonymum

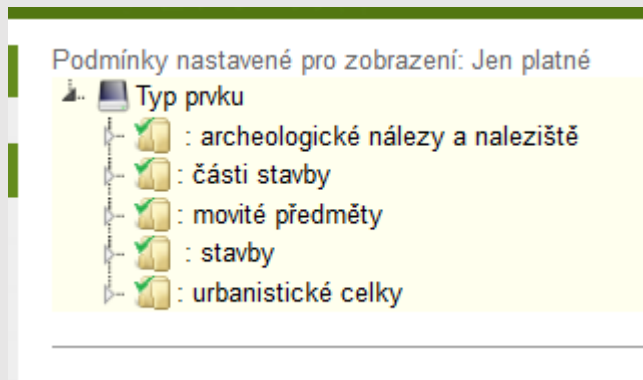

- některé slovníky jsou téměř neměnné, např. Pracoviště NPÚ, Územní rozsah, Titul před jménem a za jménem, Licence, Typ ochrany
- některé jsou již nepoužívané, archivní – z Monumisu
- některé nejsou zatím vůbec naplněny: Toponymum – je zde jen pár zkušebních údajů, přitom tento slovník by měl sloužit pro pole Provenience v Památkovém katalogu, Produkt výroby, Pohon, Klíčové slovo; v Památkovém katalogu není naplněn slovník Ikonografie v Popisných údajích, zejména pro movité památky
- některé jsou průběžně doplňovány a upravovány:
 - Subjekt – průběžně doplňován, nutno radikálně změnit a doplnit strukturu údajů, aby vyhovovala potřebám (např. doplnit tituly před a za jménem, doplnit údaje o působení subjektu v NPÚ, pracovišti NPÚ, atd.),
 - Sloh – prošel základní revizí, zůstávají ještě některé nesrovnalosti, zejména u slohů 20. stol.
 - Typ/Druh dokumentu – upraveny 2 hierarchická větve v návaznosti na požadavky Tritia,
 - Typ prvku – základní typologický slovník – prošel základní revizí, ale mnoho ještě není dořešeno
 - Věda a výzkum – seznam vědeckovýzkumných úkolů – doplněn ve spolupráci s odborem vědeckého tajemníka, struktura by mohla být revidována

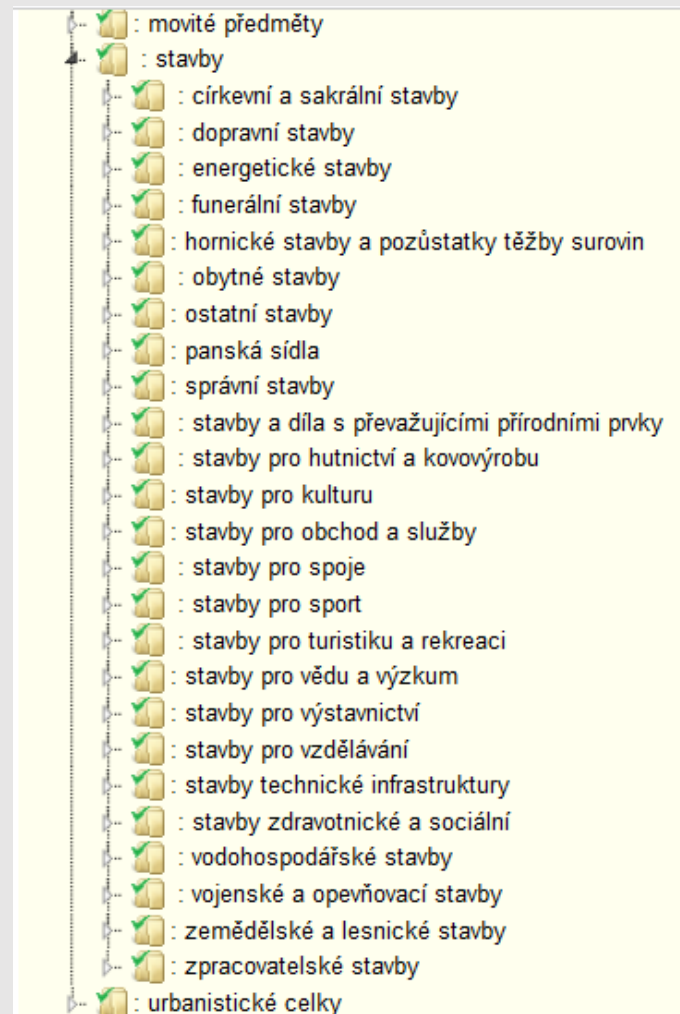
- předchůdce v Monumisu, kde se nazýval funkční typ – ale jen pro nemovité - stavby
- určit co nejpřesněji z hlediska jeho funkčního využití, které pak určuje i jeho typologickou podobu
- název prvku v PK může být s typem prvku shodný (v Monumisu byl složeninou funkčního typu a pojmenování: např. kostel + sv. Václava)
- nepoužívat nadřazené pojmy ve slovníku – bude vyřešeno jejich zobrazením a úpravou vyhledávání
- Každý termín by měl být ve slovníku uveden jen jednou, s výjimkou těch pojmů, které sice zní stejně, ale mají různý význam, např. zámek jako sídlo a zámek jako část dveří. Některé pojmy se mohou vyskytnout ve větvi pro movité i pro nemovité památky (např. socha)
- probíhá postupná celková koncepční úprava slovníku v Codebooku po jeho jednotlivých větvích, v mnoha případech spojená s nutnou úpravou dat Památkového katalogu, zatím hlavně pro nemovité památky (stavby). Některá ÚOP již doplňují chybějící typ prvku a posílají podněty k doplnění slovníku.

podrobněji ve znalostní bázi

[https://intranet.npu.cz/znalostni-baze/-
/wiki/V%C3%BDchoz%C3%AD+Wiki/Typ+prvku](https://intranet.npu.cz/znalostni-baze/-/wiki/V%C3%BDchoz%C3%AD+Wiki/Typ+prvku)

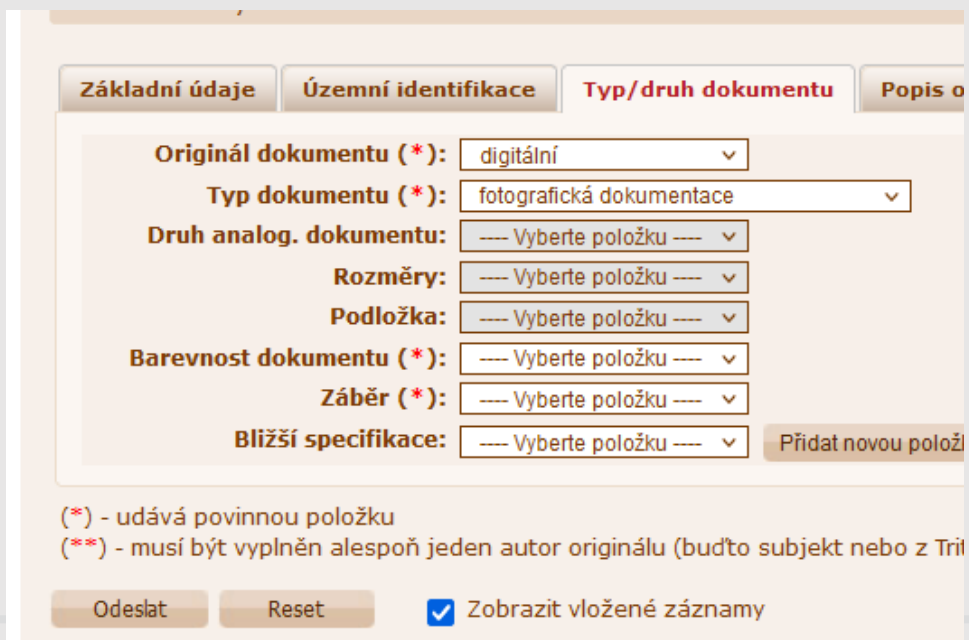
členění hierarchie pro stavby odpovídá zhruba Monumisu s určitými úpravami, větev pro movité památky není zatím revidována, bylo požádáno oddělení evidence movitých památek, části stavby jsou doplňovány podle potřeby, ale nejsou zrevidovány

- kam pojem zařadit, např, vodní mlýn – je stavba zpracovatelská nebo vodohospodářská? – v projektu VaV by ho rádi měli mezi vodohospodářskými stavbami, my ho máme ve zpracovatelských, náhon máme mezi vodohospodářskými
- kde je pojem použit – pokud chci pojem zařadit jinak, případně musím v datech přiřadit k různým jiným pojmům
- př. socha je v movitých předmětech také mezi stavbami/ostatní stavby. V movitých předmětech je nesmyslně socha dřevěná, kamenná, žulová – to by mělo být v materiálu (šlo by to hromadně...). Socha je použita v PK 40 848 x. Značná část je vadně zařazena mezi movité a nemovité. Roztřídit to správně je při personálním obsazení neřešitelné.
- př. obval (s Kristýnou Krupkovou)
 - 1.krok: dotaz na Metodické centrum pro industriální dědictví výsledek: jde o překlep, jedná se o odval
 - 2.krok: dotaz na editorku, která pojem v PK použila – výsledek: jde o odborný termín, užívaný
 - 3.krok: hledání definice na Googlu, nalezeny dvě, ne zcela kompatibilní (terénní deprese kolem šachty X halda vytěžené rubaniny) <http://www.geology.cz/aplikace/encyklopedie/term.pl?obval>
 - 4.krok: dotaz na Vysokou školu báňskou – výklad
- anglický park/zahrada – přišly připomínky ze dvou stran: jedna navrhovala nahradit za „anglické krajinářství“, jiný kolega za „krajinný park“ a francouzský park za „formální park“

závěr byl takový, že by se mělo vyjádřit Metodické centrum zahradní kultury, které připravuje i metodiku, ale to zatím nenastalo – problém ale může opět být v použití

- specifický slovník, který v hierarchii obsahuje i logiku, tedy volba pojmu v jedné úrovni znamená omezení výběru v další úrovni – logika se projevuje v MIS, ale nikoli v Tritiu, zároveň se nedaří zprovoznit synchronizaci Codbooku s Tritiem
- v návaznosti na požadavky pracovní skupiny pro Tritius byly opraveny některé logické nesrovnalosti v tomto slovníku a slovník byl doplněn a zároveň přizpůsoben datovému schématu Tritia
- zatím upraveny 2 hierarchické větve – pro fotografickou dokumentaci a ostatní obrazovou dokumentaci (dříve ikonografie)

Základní údaje Územní identifikace **Typ/druh dokumentu** Popis o

Originál dokumentu (*): digitální ▾

Typ dokumentu (*): fotografická dokumentace ▾

Druh analog. dokumentu: --- Vyberte položku --- ▾

Rozměry: --- Vyberte položku --- ▾

Podložka: --- Vyberte položku --- ▾

Barevnost dokumentu (*): --- Vyberte položku --- ▾

Záběr (*): --- Vyberte položku --- ▾

Bližší specifikace: --- Vyberte položku --- ▾ Přidat novou položku

(*) - udává povinnou položku
(**) - musí být vyplněn alespoň jeden autor originálu (buďto subjekt nebo z Tritia)

Odeslat Reset ☒ Zobrazit vložené záznamy

- rozšířit údaje v přehledu slovníků, aby bylo zřejmé, která aplikace je používá, kdy se synchronizuje
- případně přímo údaje o aktuální synchronizaci a zda proběhla v pořádku
- případně údaje o využití konkrétních pojmů v jednotlivých aplikacích
- usnadnění editace slovníku – přesun celé hierarchické větve slovníku (může zahrtnout komunikaci mezi systémy)
- optimalizace synchronizace – aby nedocházelo změnou pojmu k přetížení systému – stalo se např. u Typu prvku, synchronizace musela být dočasně odložena do nočních hodin místo 1x za hodinu, jinak vznikala zpomalení až výpadky Památkového katalogu

děkuji za pozornost

■ **blazkova.irena@npu.cz**
